

Fellessak 6 – 21, klagebehandling på kvoter for lisensfelling av ulv innenfor ulvesonen i 2022

Innkomne klager:

- Dyrebeskyttelsen Oslo og Omegn – Dyrenes Hus
- Foreningen våre rovdyr
- Naturvernforbundet
- NOAH
- Norges Miljøvernforbund
- Rovviltets Røst
- Ulvens dag
- WWF

Rettslig klageinteresse

I henhold til forvaltningsloven (fvl.) § 28 har parter og andre med rettslig klageinteresse klagerett. Ved rettslig klageinteresse må klageren ha en viss tilknytning til saken, det vil si å ha interesser av slik art og styrke at det er rimelig å gi vedkommende et rettskrav på å få avgjort om et forvaltningsvedtak er gyldig eller ugyldig. Organisasjoner har i stor utstrekning rett til å klage for å fremme medlemmenes eller standens interesser, eller for å ivareta organisasjonens ideelle interesser de har som formål å verne om.

Sekretariatet anser at klagere i saken har rettslig klageinteresse.

Klagefrist

Vedtak i fellessak 4-21, fastsetting av kvote og område for lisensfelling av ulv innenfor ulvesonen i 2022, ble fattet den 8. oktober 2021 og lagt ut på miljøvedtaksregisteret den 12. oktober. Enkeltvedtak kan påklages i samsvar med forvaltningsloven kapittel VI, senest innen 3 uker etter at vedtaket er gjort kjent. Klagefristen var dermed 2. november.

Sekretariatet anser at klagene har kommet inn rettidig.

Hovedinnhold i klagene

Klagene er omfattende og det gjengis her kun hovedanførsler fra de innkomne klagene. Flere av klagene berører de samme forhold. Det vises ellers til at alle klagene er vedlagt saksframlegget og organisasjonene sine begrunnelser vil fremgå her.

Aktivt rovdyrvern

- Aktivt rovdyrvern oppfordrer på det sterkeste at rovviltnemndene revurderer sine vedtak ang. lisensfelling på ulv for 2022.

Dyrebeskyttelsen Oslo og Omegn – Dyrenes Hus

- Dyrene Hus krever at ulvesonene forblir et vernet område for ulven og at Bograngen-ulvene får leve

Foreningen Våre Rovdyr

- Foreningen Våre Rovdyr mener vedtaket klart strider med naturmangfoldloven § 5 og oppfyller ikke premisene i § 18, andre ledd og internasjonale avtaler som Bernkonvensjonen.
- I nemndenes grunnlag i hjemmel av naturmangfoldloven § 18, første ledd, bokstav c redegjøres det kun for en minimal gruppe av befolkningen som på ingen måte er representativ.
- Om det skal foregå jakt i Rømskog-reviret utgjør dette en akutt fare for å skyte genetisk viktige individ som vil ha betydning for hele Norges bestand og forvaltning i lang tid framover.
- Foreningen Våre Rovdyr kan heller ikke se at naturmangfoldloven § 18, første ledd, bokstav C kan benyttes for hjemmelsgrunnlag for felling av alle de fire flokkene.

Naturvernforbundet

- Naturvernforbundet mener det ikke finnes faglig eller juridisk grunnlag for skyting av stabile ulvefamilier innenfor ulvesona.
- Vedtaket er brudd på naturmangfoldloven, særlig §§ 4–10 og Bernkonvensjonens forpliktelser. Vedtaket er også i direkte konflikt med Stortingsforlikene om rovdyr, blant annet i forhold til det todelte målet siden det kun er argumentene til samfunnsinteresser som er negative til ulv som vektlegges i vedtaket og den vedtatte bestandsmålsettingen.
- Naturvernforbundet påpeker at denne totale samlede belastningen ikke er tilfredsstillende faglig vurdert i vedtaket, jf. § 9 i naturmangfoldloven. Dermed kan det heller ikke hevdes at andre deler av §§ 4–12 er ivaretatt i vedtaket. Dermed er det heller ikke faglig hold i påstanden om at kvoten «ikke er til hinder for å nå bestandsmålet i 2022.» Vedtaket er dermed i strid med loven.
- Naturvernforbundet mener at skyting av tre helnorske familiegrupper betyr at vedtaket er i strid med kunnskapsgrunnlaget og andre aktsomhetsparagrafer i naturmangfoldloven §§ 4–12. Vedtaket strider også mot Stortingets vedtatte mål om minst tre helnorske ulvefamilier.
- Naturvernforbundet vil også påpeke at Deisjøparet med særdeles verdifulle gener har etablert seg i Settenreviret, og ifølge Rovdata (21.10) har paret fått seks valper. Det må settes inn aktive tiltak for å sikre bevaring av denne familiegruppen.

NOAH

- NOAH anfører at ingen av de tre vilkårene for lisensfelling av ulv innenfor ulvesonen er oppfylt, jf. naturmangfoldloven § 18 første ledd bokstav c og andre ledd, fortolket i lys av Bernkonvensjonens artikkel 9. Vedtaket er i strid med naturmangfoldloven, Bernkonvensjonen og Grunnlovens § 112.
- Vedtaket lider av en rekke grove saksbehandlingsfeil som har virket bestemmende i vedtakets innhold og vedtaket er dermed ugyldig, jf. forvaltningsloven §§ 17 og 41.
- NOAH ber Klima- og miljødepartementet om å fatte et nytt vedtak hvor det ikke tillates noen lisensfelling av ulv innenfor ulvesonen i 2022.

Norges Miljøvernforbund

- Norges Miljøvernforbund kan ikke akseptere at ulven i Rømskogreviret blir skutt under vinterens lisensjakt. Flokken har liten innavlskoeffisient. For å styrke en innavlsbelastet

bestand av ulv er jakt på flokker med høy innavlskoeffisient løsningen såfremt det finnes nok ulv.

Rovviltets Røst

- Vedtaket er et brudd på naturmangfoldloven § 1 og at § 9 om «føre-var» må inntre.
- Det er stor fare for feilskyting av genetisk viktige individer.
- Lederhannen i Rømskogreviret en såkalt F2. Rovviltets Røst mener at den akutte innavls situasjonen i den sør-skandinaviske ulvepopulasjonen gjør at den må få betydning i vurdering av uttak. F2-ulver bør ha en større betydning, muligens like stor som F1, i en periode der innavlsproblemet må bekjempes.
- Rovviltets Røst mener vedtaket bryter naturmangfoldloven §§ 4-6, at naturmangfoldloven § 9 må tre i kraft og argumentasjonen for bruk av § 18c faller bort ved brudd på §§ 4 -6.
- Rovviltets Røst mener også at naturmangfoldloven § 8 (kunnskapsgrunnlaget) blir brutt i dette lisensfellingsvedtaket.
- Rovviltets Røst fremholder at det i dagens situasjon i den sør-skandinaviske ulvepopulasjonen den norske delbestanden er en del av, ikke finnes handlingsrom for bestandsregulering av den sør-skandinaviske ulvepopulasjonen og krever vedtaket kjent ugyldig.

Ulvens dag

- Uttaket er i strid med rovviltforlik, lovverk (naturmangfoldloven, § 4-12, 18 b og c) og forskrifter (rovviltforskriften), samt internasjonale forskrifter (Bernkonvensjonen)
- Ulvens dag etterspør grunnlag i rovviltnemndenes vedtak, gjennomgående i hele vedtaket - hvor vises det til og begrunnes med prinsipper fra soneforvaltningen til ulvens fordel og med tanke på en økologisk og bærekraftig forvaltning av arten?
- Innavlsgraden må i større grad vektlegges i forvaltningen av ulv i Norge
- Kunnskap om allmenne helse- og sikkerhetshensyn, generelle begrunnelser fra rovviltnemndene og nordmenns holdninger til ulv må legges til grunn.

WWF

- Ingen av de fire revirene som er vedtatt tatt ut medfører fare for skade på beitedyr jf. naturmangfoldloven § 18 b). Det foreligger heller ikke offentlige interesser av vesentlig betydning som gir hjemmelsgrunnlag for felling i ulvesonen, jf. naturmangfoldloven § 18 c).
- WWF kan ikke se at vedtaket er innenfor rammene av verken Grunnloven, Bernkonvensjonen eller naturmangfoldloven.
- WWF krever derfor at Klima- og miljødepartementet omgjør vedtaket, slik at det ikke fattes vedtak om uttak av revirene Hornmoen, Mangen, Bograngen og grensereviret Rømskog.

Bakgrunn

Saken ble første gang tatt opp til behandling i rovviltnemndene den 26. august 2021. Etter en prøvevotering ble det klart at det var flertall for uttak av blant annet grensereviret Rømskog. Endelig behandling av saken ble derfor utsatt til den 8. oktober for først å kunne gjennomføre en dialog med svenske forvaltningsmyndigheter. Lederne for nemndene hadde et møte med svenske myndigheter den 15. september der uttak av Rømskogreviret ble drøftet. Svenske forvaltningsmyndigheter fattet

vedtak om lisensfelling den 30.9.2021. I vedtaket ble det blant annet åpnet for uttak av Rømskog-reviret på svensk side.

I møte den 8. oktober fattet rovviltnemndene vedtak om lisensfelling av revirene Hornmoen, Mangen, Bograngen og Rømskog. Nemndenes vedtak avvok fra sekretariatets innstilling, som anbefalte uttak av revirene Hornmoen, Mangen og Rømskog.

Stortinget har gjennom rovviltforliket av 2004 og 2011, og ved behandling av Meld. St. 21 (2015-2016) Ulv i norsk natur, Innst. 330 S (2015-2016) og Innst. 257 L (2016-2017) lagt føringer for forvaltningen av ulv og annet rovvilt. Forvaltningen av ulv og annet fredet rovvilt skal gjennomføres innenfor de rettslige rammene Stortinget har fastlagt. I 1986 sluttet Norge seg til Europarådets konvensjon av 19. september 1979 om vern av ville europeiske planter og dyr, og deres leveområder (Bernkonvensjonen). I 2009 vedtok Stortinget lov om naturmangfold (naturmangfoldloven). Forannevnte legger de overordnede rammene for rovviltforvaltningen. Det betyr blant annet at forvaltningen skal forsøke å nå vedtatte bestandsmål innenfor de fastsatte, rettslige rammene for uttak. Forvaltningen skal tilsvarende praktisere prinsippet om en tydelig soneforvaltning, noe som innebærer at rovvilt er prioritert i noen områder og beitedyr i andre områder.

De regionale rovviltnemndene er offentlige viltorgan opprettet i samsvar med viltloven § 4 med ansvar for forvaltning av rovvilt i sin region, jf. rovviltforskriften § 2 k). Rovviltnemndene skal gjennomføre vedtatt nasjonal politikk innenfor sin region, jf. rovviltforskriften § 5. Rovviltnemndenes vedtak om kvote for lisensfelling kan påklages til Klima- og miljødepartementet, jf. §18 i rovviltforskriften. Ellers følger klagebehandlingen forvaltningslovens regler.

I henhold til forvaltningsloven § 33 skal underinstansen (i dette tilfellet rovviltnemndene) foreta de undersøkelser klagen gir grunn til. Den kan oppheve eller endre vedtaket dersom den finner klagen begrunnet.

Sekretariatets vurderinger

De fleste av momentene som anføres i klagen er vurdert og redegjort for i saksframlegget til fellessak 4/21. Sekretariatene vil imidlertid gi noen utdypende kommentarer til anførsler i klagen.

I saksframlegget redegjorde sekretariatet for kunnskapsgrunnlaget for lisensfelling av ulv og faglige og juridiske sider ved saken. Sekretariatet kom til at det kunne tas ut to helnorske og ett grenserevir innenfor ulvesona uten at dette truer bestandens overlevelse, og at det med et slikt uttak fortsatt kan sannsynliggjøres at bestandsmålet vil nås kommende år. I vurderingen av om et slikt uttak truer bestandens overlevelse på sikt, la sekretariatet blant annet vekt på de faglige vurderingene knyttet til *gynnsam bevarandestatus* som ligger til grunn for forvaltningen av ulv i Sverige. Videre kom sekretariatet til at det var hjemmel etter naturmangfoldloven § 18 c for lisensfelling innenfor revirene Hornmoen, Mangen og Rømskog, og at formålet ikke kunne nås på annen tilfredsstillende måte innenfor disse revirene, jf. § 18 annet ledd. Sekretariatet utarbeidet også et faktagrunnlag for samtlige revir i Norge, slik at nemndene selv ville ha mulighet for å vurdere og begrunne uttak av eventuelt andre revir enn hva sekretariatet foreslo.

Ut over sekretariatets innstilling vedtok nemndene også uttak av Bograngen-reviret. I vedtaket har nemndene gitt en egen utdypende begrunnelse for dette.

Flere av klagerne anfører at vedtaket er i strid med Grunnloven, Bernkonvensjonen, og naturmangfoldlovens bestemmelser. Sekretariatet har i saksframlegget, som ligger til grunn for rovviltnemndenes behandling, redegjort for gjeldende politiske føringer, naturmangfoldloven og rovviltforskriften som grunnlag for vedtaket. Samtidig forutsettes det at norsk rett er i samsvar med

Norges folkerettslige forpliktelser. Sentralt i klagebehandlingen står spørsmålet om vilkårene for felling er oppfylt, jf. naturmangfoldloven § 18 første ledd bokstav b) og c). Det er i tillegg to kumulative vilkår som må være oppfylt for at felling skal kunne gjennomføres; at felling ikke truer bestandens overlevelse og at formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte, jf. naturmangfoldloven § 18 annet ledd. Det skal ved vurdering av uttak av rovvilt etter første ledd bokstav c legges vekt på om bestandsmål som er vedtatt i Stortinget er nådd. I vurderingen av om det foreligger andre tilfredsstillende løsninger enn felling av ulv skal prinsippet om arealdifferensiert forvaltning og rovviltnemndas regionale forvaltningsplan veie tungt.

Vedtak om lisensfelling må begrunnes ut fra enten et behov for å avverge skade på husdyr og/eller tamrein, ivareta allmenne helse- og sikkerhetshensyn eller andre offentlige interesser av vesentlig betydning, jf. naturmangfoldloven § 18 b og c.

Terskelen for lisensfelling av ulv skal være høyere innenfor ulvesonen enn utenfor. Det er påpekt av flertallet i Energi- og miljøkomiteen i Innst. 257 L (2016-2017) at en tydelig soneforvaltning (geografisk differensiert forvaltning) er i samsvar med føringene i rovviltforlikene av 2004 og 2011.

Flere av klagerne påpeker at man i vedtaket ikke har tatt hensyn til dom i Oslo tingrett av 9. juli, der vedtak om lisensfelling i Letjenne-reviret ble kjent ugyldig. I sekretariatets saksframlegg er det redegjort for at dommen ikke er tillagt vekt i denne saken fordi den ikke er rettskraftig.

I det følgende vil sekretariatet kommentere de fire vilkårene for annet uttak av vilt iht. naturmangfoldloven § 18; vilkåret om bestandens overlevelse, oppnåelse av det norske bestandsmålet, hjemmelsgrunnlaget etter § 18 b. eller c. og at formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte.

Vilkåret om bestandsmålet i Norge

Flere av klagerne mener at uttaket som er vedtatt av nemndene medfører fare for at bestanden vil havne under bestandsmålet. Det pekes spesielt på delkravet om tre helnorske ynglinger.

I sin innstilling kom sekretariatet til at det med et uttak på to helnorske revir og ett grenserevir innenfor ulvesonen, fortsatt kunne sannsynliggjøres at bestandsmålet nås kommende år. Vurderingen ble gjort på bakgrunn av siste tilgjengelige kunnskap om etablerte revir og med hensyn til de ulike forholdene som kan virke inn på potensialet for ynglinger i 2022. Av sekretariatets vurderinger går det frem at summen av påvirkningsfaktorer taler for at bestanden bør forvaltes i øvre del av bestandsmålet. Sekretariatet har pekt på at det vil det være størst usikkerhet knyttet til delkravet i bestandsmålet om tre helnorske ynglinger.

Nemndene kom til at det med uttak av ytterligere ett helnorsk revir fortsatt kan sannsynliggjøres at bestandsmålet nås kommende år. I sin begrunnelse har nemndene vist til at det er noe usikkerhet knyttet til beregningene, men at historiske tall viser at det nasjonale bestandsmålet har vært opprettholdt over øvre del med god margin siden 2016.

Med uttak av ytterligere ett helnorsk revir vil det etter sekretariatets vurdering være usikkert om bestandsmålet oppnås i 2022, spesielt når det gjelder delkravet om tre helnorske ynglinger. Sekretariatet kan imidlertid ikke se at det er kommet frem nye opplysninger som ville hatt betydning for nemndenes vurdering av dette vilkåret.

Vilkåret om bestandens overlevelse

Flere av klagerne påpeker at ulv er kritisk truet på den norske rødlisten, og at nemndenes vedtak vil true bestandens overlevelse.

I saksframlegget kom sekretariatet til at en kvote i region 4 og 5 på totalt 36 ulver (12 utenfor og 24 innenfor sona), sammen med annet kjent og forventet uttak i Norge og Sverige i 2021/22 ikke vil true bestandens overlevelse jf. naturmangfoldloven § 18, andre ledd. Det ble blant annet lagt vekt på at forventet uttak i Norge og Sverige samlet sett ikke vil bringe den sør-skandinaviske bestanden under referanseverdien for *gynnsam bevarandestatus* på 340 individer. Sekretariatet har samtidig pekt på at et slikt uttak må forventes å gi en nedgang i den norske delbestanden.

Gjennom saksframlegget har nemndene fått forelagt et detaljert kunnskapsgrunnlag for å vurdere betydningen av uttak opp mot bestandens overlevelse. Det er blant annet redegjort for bestandens status og utvikling, utredninger knyttet til effekten av beskatning av den skandinaviske ulvepopulasjonen, Naturvårdsverkets utredning knyttet til *gynnsam bevarandestatus*, samt den genetiske situasjonen i populasjonen.

Rovviltnemndene har i sitt vedtak kommet til at et uttak på inntil 40 ulver (12 utenfor og 28 innenfor sona) ikke vil true bestandens overlevelse. Nemndene har blant annet begrunnet dette med at tilførsel av Deisjøhannens gener inn i populasjonen sikrer en mer livskraftig stamme.

Sekretariatet mener at nemndene har hatt et godt faglig grunnlag for å vurdere om uttaket truer bestandens overlevelse, og at det ikke har kommet frem nye opplysninger etter vedtakstidspunktet som ville hatt betydning for nemndenes vurdering av dette vilkåret.

Hjemmelsgrunnlaget etter naturmangfoldloven § 18 c

Flere av klagerne mener at de offentlige interessene som begrunner uttak etter naturmangfoldloven § 18 c ikke er tilstrekkelig tungtveiende for å kunne tillate uttak. Det er også pekt på at mange også opplever det som en belastning at det felles ulv, ved at man mister opplevelser ved å gå i naturen og de næringsmulighetene som tilstedeværelse av rovdyr representerer. Det vises også til at vedtaket gjelder felling innenfor ulvesonen der terskelen skal være vesentlig høyere enn utenfor.

I saksframlegget, som utgjør deler av begrunnelsen for nemndenes vedtak, har sekretariatet gjort en drøfting av hjemmelsgrunnlaget etter naturmangfoldloven 18 c. Det er lagt spesiell vekt på de hensyn som er fremhevet av Energi- og miljøkomitèen og hensynet til konfliktdemping og tillit til forvaltningen. I vurderingen fremgår det at hensynet til differensiert forvaltning er vektlagt, samtidig er det lagt vekt på Energi- og miljøkomitèens uttalelse om at interesseavveiningene skal være av dynamisk karakter, samt at det ved vurdering av uttak av rovvilt iht. naturmangfoldloven § 18 c, skal legges vekt på om bestandsmålet som er vedtatt i Stortinget er nådd. Sekretariatet har pekt på at det er en forventning hos en del om at ulven skal ha et sterkt vern, særlig innenfor ulvesonen, og at det for disse oppleves spesielt konfliktfyllt at det åpnes for felling av hele familiegrupper innenfor ulvesonen. Etter en samlet vurdering kom sekretariatet til at hensynet til de belastningene og konfliktene som er knyttet til revirene Hornmoen, Mangen og Rømskog, samt hensynet til økt tillitt og konfliktdemping i forvaltningen av ulv generelt, samlet sett er så tungtveiende at det danner rettslig grunnlag for felling etter naturmangfoldloven § 18 første ledd, bokstav c.

Nemndene har i sitt vedtak kommet til at det også er hjemmel etter naturmangfoldloven 18 c for uttak av Bograngen-reviret. Nemndene har vektlagt de samme hensynene som sekretariatet i sin begrunnelse for uttak av dette reviret. Etter sekretariatets oppfatning er nemndenes begrunnelse på

dette punktet utfyllende, og vi kan ikke se at det har kommet frem nye opplysninger som ville hatt betydning for nemndenes vurdering av dette vilkåret.

Vilkåret om at det ikke må foreligge andre tilfredsstillende løsninger

Det er et vilkår i naturmangfoldloven § 18 annet ledd at formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte. I saksframlegget har sekretariatet drøftet muligheten for å iverksette andre tiltak enn felling innenfor revirene Hornmoen, Mangen og Rømskog. Sekretariatet kom til at det ikke foreligger andre tiltak enn felling som i tilstrekkelig grad kan avhjelpe de negative virkningene med hensyn til beitenæring, jaktutøvelse eller psykososiale forhold innenfor revirene Hornmoen, Mangen og Rømskog. Heller ikke at andre tiltak enn felling i vesentlig grad vil bidra til økt tillit og et dempet konfliktnivå i rovviltforvaltningen. Sekretariatet anså at vilkåret om at formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte var oppfylt innenfor disse revirene.

Nemndene har i sin begrunnelse for uttak av Bograngen-reviret vist til sekretariatets vurdering av andre tilfredsstillende løsninger enn felling. Sekretariatet mener at vedtaket er tilstrekkelig begrunnet på dette punktet.

Hensynet til genetisk viktige individer

Flere av klagerne påpeker at to av revirene som inngår i lisensfellingsvedtaket (Mangen og Rømskog) har delvis overlappende områdebruk med Setten-reviret, og at den vedtatte lisensfelling vil medføre fare for felling av genetisk viktige individer i dette reviret.

Sekretariatet viser til at nemndene har gitt Statsforvalteren myndighet til å iverksette nødvendige tiltak for å redusere faren for felling av individer som ikke tilhører de aktuelle revirene, blant annet gjennom fastsetting av lisensfellingsområdet og avgrensning av fellingsperioden. Etter sekretariatets oppfatning har nemndene tatt de nødvendige forholdsregler for å redusere faren for utilsiktet felling av dyr som ikke tilhører revirene hvor det åpnes for lisensfelling, og for å unngå felling av genetisk viktige individer.

I klagen er det vist til at Rømskog-reviret har en lav innavlskoeffisient, og at lederhannen i Rømskogreviret er et såkalt F2-individ. Flere av klagerne mener at det derfor ikke bør åpnes for uttak av dette reviret. Sekretariatet viser til begrunnelsen for valg av revir i saksframlegget, der det også er redegjort nærmere for hensynet til den genetiske bakgrunnen til lederparet i Rømskogreviret.

Konklusjon

Det er sentralt i en klagebehandling om saken på vedtakstidspunktet var tilstrekkelig opplyst, og om det gjennom klagen har kommet frem opplysninger som ikke var kjent for nemndene på vedtakstidspunktet. Sekretariatet har i saksframlegget som ligger til grunn for rovviltnemndenes behandling, redegjort for kunnskapsgrunnlaget for lisensfelling av ulv og faglige og juridiske sider ved saken.

Sekretariatet legger til grunn at nemndene har hatt tilgang til den nødvendige og eksisterende kunnskap for å vurdere kvoten. Sekretariatet anser at nemndene gjennom saksframlegget har hatt tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag for å gjøre en avveining av den arealdifferensierte forvaltningen og muligheten til å iverksette andre tilfredsstillende tiltak. Sekretariatet legger til grunn at nemndene

har hatt tilgang til den nødvendige og eksisterende kunnskap for å fatte et gyldig vedtak, jf. naturmangfoldloven § 8, jf. også forvaltningsloven § 17.

I henhold til forvaltningsloven § 33 (saksforberedelse i klagesak), andre ledd, skal underinstansen (dvs. rovviltnemndene) foreta de undersøkelser klagen gir grunn til. Den kan oppheve eller endre vedtaket dersom den finner klagen begrunnet. Etter forvaltningsloven § 33, fjerde ledd, skal sakens dokumenter sendes klageinstansen så snart saken er tilrettelagt, dersom det ikke tas en avgjørelse som nevnt i annet ledd. Klagesaken er forberedt fra sekretariatets side.

Sekretariatet legger til grunn at nemndene har hatt tilgang til den nødvendige og eksisterende kunnskap for å fatte et gyldig vedtak, jf. naturmangfoldloven § 8, jf. også forvaltningsloven § 17. Sekretariatet kan ikke se at det i klagene er kommet fram nye momenter som tilsier en omgjøring av rovviltnemndenes vedtak av 8.10.2021, fellessak 4/21.

Innstilling

1. Om rettslige forhold:

Rovviltnemndene viser til at klagene har innkommet innen fristen. Det anses at klagerne har rettslig klageinteresse i henhold til forvaltningsloven § 28.

2. Nemndas klagebehandling:

Rovviltnemndene legger til grunn at nemndene har hatt tilgang til den nødvendige og eksisterende kunnskap for å fatte et gyldig vedtak, jf. naturmangfoldloven §§ 8 og 10, jf. også forvaltningsloven § 17. Rovviltnemnda kan ikke se at det er innkommet nye opplysninger eller andre hensyn som ikke var kjent på vedtakstidspunktet. Vedtaket ansees også tilstrekkelig begrunnet.

Klagene tas etter dette ikke til følge. Rovviltnemndene opprettholder sitt vedtak av 8.10.2021 i sak 4-21, og klagene oversendes Klima- og miljødepartementet for endelig avgjørelse, jf. forvaltningsloven § 33, fjerde ledd.